

ΑΠΟ ΤΟΥΣ «ΗΣΚΙΟΥΣ ΣΤΑ ΝΕΡΑ»

ΒΡΑΔΙ

Του Μ. 'Ανθέμν.

Τι γλύκα χώνει στην καρδιά μου ή ώρα
Πού χάνεται το φως και το σκοτάδι
Σιγανιτέλλει απ' το βουνό. Το βράδι
Νά το' φως είναι για σκοτάδι τώρα ;

Σάν καρτερείς τη νύχτα την καλή σου
Κι' απ' τη χαρά που θάρθει αναγαλλιάσεις,
Μ' αυτή δε φαίνεται κι' αναστενάσεις.
Λύπη ή χαρά γεμίζει την ψυχή σου ;

Μά να την, έρχεται αλαφρή τρεχάτη
Κ' ένα φίλι γελάει στο γλυκό μάτι ..
'Αχόρταστη ώρα της χαράς εκείνης !

'Ετσι όταν μέσ' απ' τα κλαριά περνάει
'Ολογιομο το μάτι της σελήνης,
'Ω το φίλι που ό νούς μου κλυμπάει !

ΜΗΤΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΝΕΑ ΕΡΓΑ

Μεγάλη εϊτανή θεατρική κίνηση των δυό περα-
σμένων εβδομάδων. Έργα καινούρια, ξένα και πρω-
τότυπα, παραστάθηκαν στα διάφορα θέατρα και
θέρυθος πολύς γεννήθηκε γύρω σε ήθοποιούς και σε
συγγραφείς. Ο κ. Οικονόμου πρώτα, ό γνωστός σκη-
νοθέτης του Β. Θεάτρου, έσχημάτισε θίασο κι άρ-
χιζε παραστάσεις στο παλιό Βασιτέ που ξαναχά-
ρηκε έτσι καινούρια ζωή με το δημιουργικό δαιμό-
νιο του νέου διευθυντή του. Ένα έργο από κείνα που
δέν είναι ούτε δράμα, ούτε κωμωδία, ούτε κανε φάρ-
σα, κι όμως φαίνεται πως είναι λίγο απ' όλ' αυτά,
χρησίμεψε για πρώτη του θίασου. Ο «Σέρλοκ
Χόλμς» του γνωστού ρομάντσου του Κόναν Ντόιλ,
ένέπνευσε τον άγνωστο συγγραφέα του σκηνικού Χόλμς
να γράψη δράμα με τέτοια υπόθεση, βάζοντας απάνω
στη σκηνή τις διάφορες περιπέτειες του τρομερού
άστυνόμου. Ίσως το έργο αυτό να είναι κατώ-
τερο και απ' τη χειρότερη φραντσέζικη φάρσα,
σ' έμας όμως που βουτηγμένοι είμαστε στα βαλτο-
νέρια της παριζιάνικης αηδίας μας φάνηκε μόνο για
τη πρωτοτυπία του σαν καλύτερο από κάθε άλλο

φύ γω, φευ γά λα,
εύ λο γία.

Τό άλεύρι γί νεται ά πό τό σι τί ρι.—
'Α πό τό άλεύρι γί νεται τό ψωμί.

ny (=n6)

Ηδρα ένα αυγό.— Έσύ τί ηδρες;—
'Ο φίλος ηδρε τό φίλο.

ΔΥΟ ΟΜΟΙΑ ΣΥΦΩΝΑ

ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΤΗΣ ΛΕΞΗΣ

σάκκος, λάκκος, φύλλος, φελλός, άλλος,
φύλλο, πίσσα, πίννα, κόμμα, ράμμα, άμ-
μος, κισσός, κόκκος.

'Ο φύλλος είναι ζούδι.— 'Η φύλλα γεν-
νέ αυγά.— 'Ο φύλλος πηδά άψηλά.

'Η θάλασσα έχει άμμο.— 'Ο άμμος
είναι ψιλό.

μια που ό θίασος άποφάσισε να μην άρχισή με κάτι
σοβαρότερο.

*

Πρέπει να πούμε μια μεγάλη αλήθεια. Ο κ.
Οικονόμου είναι λαμπρός δάσκαλος, οι μαθητές του
 όμως έξόν από λίγα πρόσωπα δι φαίνεται να πολυ-
 παίρνουνε από τη διδαχή του. Όσο κι' αν προσπα-
 θήση όσο κι' αν βασανιστή είναι ζήτημα μεγάλο αν
θα καταφέρει να βγάλη τους ήθοποιούς του απ' το
παλιό καλούπι. Στην πρώτη παράσταση, ποιός ξέ-
ρει ύστερα από πόσες δοκιμές, ήταν όλα στη θέση
τους. Μπορούσε κανείς εύκολα να παρατηρήση όλα
τα σημάδια της επίμονης της συστηματικής διδα-
χής σε κάθε τι ως και στα μικρότερα ακόμα. Οι
κινήσεις όλων των προσώπων ήταν μετρημένες, ό τό-
νος της φωνής τους, ό χρωματισμός των λέξεων, οι
χειρονομίες τους, όλα καλά λογαριασμένα. Ένα μάτι
λές άγρυπνο τους παρακολουθούσε κ' ένα χέρι σιδε-
ρένιο τους μετακινούσε δώ κ' εκεί. Ότε βήμα πιο
μπροστά ούτε πιθχμή πίσω. Έβλεπες ότι είχες
μπροστά σου θέατρο με δάσκαλο.

*

Στη δεύτερη όμως παράσταση, στην δυστυχι-
σμένη φάρσα «Όλα δανεικά» ούτε ίχνος της πρώτης
έντύπωσης. Οι ήθοποιοί που παίζανε δέν ξεχωρίζαν
από ήθοποιούς κοινού θεάτρου. Έξόν πάντοτε από
δυό τρία πρόσωπα. Κι' ό λόγος απλούστατος. Στην
πρώτη οι τεχνίτες που λάβανε μέρος ήταν οι περ-
σότεροι απ' το Βασιλικό κ' είχαν πάρει φυσικά
μαθήματα απ' το δάσκαλό του, ενφ στη δεύτερη
οί πιο πολλοί ήταν παλιοί ήθοποιοί ξένοι προς κάθε
διδαχή. Έπειτα σ' αυτή δέν έγιναν όσες δοκιμές
έπρεπε να γίνουν γιατί τό εμπόριο τρώει την τέχνη
και καιρός δέν υπήρχε.

*

'Η κ. Μ. Κοτοπούλη μας έκανε μια πολύ εύ-
χαριστη έκκληση. Μας παρουσιάστηκε στην τρίτη
πράξη του «Σέρλοκ Χόλμς» σ' ένα ρόλο πρωτότυπο
κι αληθινά χαριτωμένο. Έπαιξε την Παριζιάννα Βα-
ρωνέσα τόσο γουστόζικα, με τόσο σκέρτσο, ώστε δι-
κια ό κόσμος συναρπάστηκε και την καταχειροκρό-
τησε. Περιμένουμε όμως να τη δούμε σε ρόλο κάπως
πιο γεμάτο, πιο δρωτερινό, για να καμαρώσουμε τό
ταλέντο της και στην κωμωδία, γιατί τό πρόσωπό
που έπαιξε στο Σέρλοκ ήταν περισσότερο ζήτημα με-
λέτης κ' επίμονης καρά καθαρής Τέχνης.

'Η μέλισσα πετά έδω κ' εκεί.
'Η μέλισσα κά νει μέλι και κερί.
'Η κίσσα είναι πουλί.
'Ο λάκκος είναι γεμάτος νερό.
'Ο σάκκος είναι γεμάτος άλάτι.
Τό ράμμα είναι ψιλό.

ΔΥΟ ΣΥΦΩΝΑ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΤΗΣ ΛΕΞΗΣ

ΣΥΛΛΑΒΙΣΜΕΝΑ ΧΩΡΙΣΤΑ

άρνι, καρφι, χαρτί, άρμη, καρπός, σαργός,
κορμός, δαρμός, σερτάρι, χορτάρι, πόρτα,
άδερφή, άδερφός, πελαργός, σέρνω, γέρνω,
δέρνω, φέλνω, γυρνώ, περνώ, καλνώ, παφρνώ.

'Ηρθεσ ήρθεσ γελιδό νι και ή άνοιξη
μας ήρθε.— 'Η μέρα άρχίζει και μεγαλώ-
νει.— 'Ο έργάτης άρχίζει και δουλεύει.—
'Ο γεωργός άργώνει τό χωράφι.— 'Η δρι-
νθα και ή πέριδικα γεννούνε αυγά.— Τό
άρνάκι τρώει χορτάρακι.— Τό θαλασσινό
νερό είναι άρμυρό.— 'Ο σαργός είναι ψάρι.

(Στ' άλλο φύλλο τελώνει)

Στό θέατρο της «Νεαπόλεως» παραστάθηκε ό
«Αθανάσιος Διάκος» πατριωτικό δράμα. Και τό
έργο αυτό δέν ξεχωρίζει από τά συνειθισμένα πατριω-
τικά του καλοκαιριού. Μπορούμε όμως ξεχωριστά να
μιλήσουμε για την ώραία την άπλη του γλώσσα που
φυσικά κι' άρμονικά τραβάει ως τό τέλος χωρίς που-
θενά να σκοντάφτει. Άκόμα για κάποια ποιήση που
ξεπηδάει σε μερικές μεριές στα διάλογο και για τη
σχετική συντηρητικότητα που δείχνει σε πχχιά πα-
τριωτικά λόγια. Ο συγγραφέας του νομίζουμε πως έχει
τη δύναμη με καιρό ίσως να γράψη ξένα λαϊκά έργα,
μια που τόσο βαθιά ξέρει τό μεταχειρίσματο της δη-
μοτικής. Με τό κομψό κι' άγνό δούλεμα της πανώ-
ριας και λεβέντικης γλώστης και με την ξεχωριστή
αίσθητική της δέν είναι δύσκολο να βρη μια μέρα
τό δρόμο που φέρνει ίσια τη λαϊκή ψυχή.

*

Στη «Νέα Σκηνη» παίχτηκε τό τρίπραχτο κοι-
νωνικό δράμα του κ. Δραλιέζη «Τά ρόδα της Ίε-
ριχούσας». Τι θέλησε ό συγγραφέας να υποδείξη με τον
τίτλο αυτό είναι εύκολο να καταλάβη κανείς άμέ-
σως απ' την υπόθεση. 'Η Χρυσούλα, εν' άθωο ρω-
μαντικό κοριτσάκι, είναι τρελλά έρωτευμένο με τον
αρχωνιστικό της, έναν τύπο 'Αθηναίου γλεντζέ. 'Ο
ιδανισμός της όμως και τά πλάνα όνειρα που γύρω
στον έρωτά της έπλεκε ή παρθενική Χρυσούλα σβύ-
νουνται και πεθαίνουν σαν άνακκλύπτει άξαφνα τον
πολυγαπημένο της στα πόδια μιας λάγνας τρελλο-
γυναίκας. Αυτή είναι ή βάση του δραματικού.

Τό έπεισοδιακό αυτό, που ένας τεχνίτης μπο-
ρούσε να τό ξετυλίξη σ' ελόκληρο έργο, φαίνεται
αδύνατο στο συγγραφέα για να στηρίξη απάνω άκέ-
ραιο τό δράμα του. Για τούτο φτιάχνει δεύτερη
υπόθεση με μια ζωντοχήρα που της ρίχνονται οι
καλεσμένοι του σπιτιού κι' αυτή τους διόχνει με
τέτοιο τρόπο ώστε καθένας τους να γίνεται ήρωας
και μιας κωμικής σκηνής. Ότε έχουμε φάρσα ελό-
κληρη που πιάνει στο έργο τόπο πολύ περισσότερο
απ' τό δράμα. Όσο δέ γι' αυτό, παίζεται μονάχα
απ' τη Χρυσούλα ή καλύτερα μέσ' στη ψυχή της
και φανερώνεται με μονολόγους. Τά πρόσωπα της
φάρσας με τά πρόσωπα του δράματος δέν τάνώνει
τίποτα μεταξύ τους καθώς και τις σκηνές που εί-
ναι ελότελα ξεκάρφωτες. Γιατί και αυτή ή ζων-
τοχήρα που παίρνει μέρος και στο δράμα δέν έχει
καμιά σχέση με την άλλη που παίζει στη φάρσα.
Είν' ένα πρόσωπο κομμένο στη μέση. Σ' ελόκληρο
τό έργο φανερώνεται κάποια προσπάθεια λυρισμού
που σβύνει όμως άμέσως σε διάλογο άτεχνο. Που
και που ξεπηδάει λίγη ζωή για να χαθή γρήγορα
στη μονοτονία του λόγου. 'Η τελευταία πράξη κρέ-
μεται σαν κομμένη απ' τις δυό άλλες μ' όλη την
ένότητα που έχει τόπου και χρόνου. Γενικά ό κ.
Δραλιέζης ως σύνολο μας παρουσίασε έργο μετριώ-
τατο.

*

'Αν όμως παίρνοντας τό συγγραφέα ξεχωρίσουμε
προσεχτικά τά διάφορα στοιχεία του θα δούμε πως
τά χαρίσματα δέν του λείπουν. 'Η ψυχή του είναι
γεμάτη λυρισμό και φαίνεται πως αν μπορούσε ό
λυρισμός αυτός να ξεπηδήση από μέσα άγνός όπως
γεννιέται σκεπασμένος μόνο με τον άπλό πέπλο της
Τέχνης θα είχαμε ένα ώραίο ποιητικό φαινόμενο.
'Έχει ακόμα τη νοσταλγία του 'Ωραίου και του
σεμνού. Τά πρόσωπά του δέν τάνητάνε άνάμεσα
στον κόσμο των σαλονιών, κοντά σ' ένα πιάνο, μέσ'
απ' ένα χορό γύρω στη ψευδοπειδείχη και στην αη-
δία. Δέν τον εμπνέουν τίποτ' απ' αυτά και κυνη-
γάει τους ήρωές του στο δικό του στον ποιητικό